

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Maatschappelijke verbinders

Oud-rector Sjamaar: Maak opname allochtonen in middenklasse mogelijk

door *Paul van Velthoven*

Redacteur CDV.

Onderwijs is vanouds een middel van maatschappelijke verbinding en verheffing. Maar wat als het scheidslijnen versterkt en achterstanden bestendigt? De jarenlange ontkenning van problemen heeft daarbij ieder geval niet geholpen, aldus oud-rector Sjamaar van het Utrechtse Niels Stensen College.

* * *

In het schooljaar 1999-2000 zei Matthé Sjamaar, de rector van het Utrechtse Niels Stensen College, dat hij deze katholieke middelbare school wilde opheffen. Deze mededeling sloeg in als een bom. Drie jaar later was de sluiting een feit en werd de school afgebroken. Met een steeds groter aantal allochtone leerlingen was het volgens hem onmogelijk geworden het onderwijspeil te handhaven. De middenklasse die vanaf de oprichting van de school begin jaren zestig de schoolpopulatie had gevormd, was zo goed als verdwenen uit de wijk, het Utrechtse Kanaleneiland. Het 'Niels Stensen' was een zwarte school geworden.

Sjamaars beslissing was een statement naar de plaatselijke politiek en zijn eigen schoolbestuur, de climax van een lang proces

waarin hij tevergeefs had geprobeerd het tij te keren. Hij was het zat om nog langer concessies aan het onderwijs te doen. Bestuurders en politici negeerden de problemen of kwamen met schijnoplossingen, terwijl de kwaliteit van het onderwijs voortdurend daalde omdat de allochtone leerlingen het onderwijs niet aankonden en de autochtone leerlingen niet aan hun trekken kwamen.

Zijn grote zorg was: hoe kunnen we ervoor zorgen dat de allochtonen zich optrekken aan de autochtone middenklasse van leerlingen, die, zo wist Sjamaar uit eigen ervaring, tot ver in de jaren zeventig nog de meerderheid op zijn school vormde. 'Dan moet je daar alle energie voor vrijmaken. Dat deden we dan ook. Vooral uit Amerikaans onderzoek wist ik dat een witte school een vreemde populatie van maximaal 30 procent kan opnemen. In de Verenigde Staten, waar ze al veel eerder dan wij met dit probleem hebben geworsteld, hebben ze met een dergelijke aanpak gettovorming weten te voorkomen. Spreiding van allochtone leerlingen is daarom een absolute must. Ik vond mijn ideeën hierover bevestigd in het werk van

